

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Облікова політика підприємства»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Облік і аудит»
Спеціальність	D1 Облік і оподаткування
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Любимов Микола Олександрович

к.е.н., доцент

доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-095-4278795
Електронна адреса	liubymov@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstudents.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань, практичних вмінь і навичок щодо формування облікової політики підприємства на підприємствах різних галузей шляхом застосування альтернативних способів і прийомів обліку окремих видів активів, зобов'язань, доходів, витрат і фінансових результатів, здійснення їх критичної оцінки та вибору найбільш оптимального залежно від поставлених цілей
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття, дискусії, методи усного і письмового контролю, індивідуальне опитування, метод мозкового штурму
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність базових знань з фінансового обліку та аналізу господарської діяльності підприємства
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
– знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження (ПР02); – обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства (ПР08); – Демонструвати уміння вивчати та застосовувати іноземні інноваційні практики ведення обліку, аналізу та аудиту (ПР22).	– здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК02) – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК03); – здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК10); – здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу (СК01); – здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства (СК02);

	– здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків (СК03); – здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень (СК04); – здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації (СК05); – використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності (СК06); – здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства (СК07); – здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору (СК08); – здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування (СК09); – здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування (СК10)
--	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Облікова політика підприємства: методичний аспект		
Тема 1. Суть і значення облікової політики	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Пройти тестування. Підготувати доповідь на одну із тем. 1. Зміст і призначення облікової політики підприємства. 2. Нормативні вимоги до складання облікової політики підприємства. 3. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності та їх роль в нормативному регулюванні обліку і звітності. 4. Організаційно-технічні елементи при складанні облікової політики підприємства. 5. Методичні елементи при складанні облікової політики підприємства
Тема 2. Порядок формування облікової політики щодо необоротних активів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Пройти тестування. Підготувати доповідь на одну із тем. 1. Характеристика елементів облікової політики щодо основних засобів. 2. Методи нарахування амортизації та їх характеристика. 3. Характеристика елементів облікової політики щодо нематеріальних активів. 4. Характеристика елементів облікової політики щодо інших необоротних активів. 5. Характеристика елементів облікової політики щодо інвестиційної нерухомості.

		6. Основні критерії визначення справедливої вартості придбаних основних засобів
Тема 3. Порядок формування облікової політики щодо оборотних активів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Пройти тестування. Підготувати доповідь на одну із тем. 1. Характеристика елементів облікової політики щодо запасів. 2. Методи оцінки вибуття запасів, їх характеристика. 3. Характеристика елементів облікової політики підприємства щодо обліку сільськогосподарської діяльності. 4. Методи оцінки сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів за справедливою вартістю. 5. Порядок визначення справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції
Тема 4. Порядок формування облікової політики щодо доходів, витрат і фінансових результатів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Пройти тестування. Підготувати доповідь на одну із тем. 1. Характеристика елементів облікової політики щодо обліку витрат діяльності. 2. Характеристика елементів облікової політики підприємства щодо доходів. 3. Характеристика елементів облікової політики щодо складання форм фінансової звітності. 4. Порядок формування власного капіталу на підприємствах різних організаційно-правових форм.
Модуль 2. Облікова політика підприємства: організаційний аспект		
Тема 5. Зміст, структура і порядок складання розпорядчого документу про облікову політику підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Пройти тестування. Підготувати доповідь на одну із тем. 1. Характеристика елементів облікової політики щодо власного капіталу. 2. Елементи облікової політики підприємства щодо фінансових інвестицій. 3. Характеристика методів розрахунку резерву сумнівних боргів. 4. Елементи облікової політики щодо зобов'язань. 5. Елементи облікової політики щодо розрахунків з бюджетом
Тема 6. Вплив облікової політики на показники фінансової звітності та оцінку фінансового стану підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Пройти тестування. Підготувати доповідь на одну із тем. 1. Порядок підготовки розпорядчого документу з облікової політики підприємства. 2. Порядок внесення змін до розпорядчого документа з облікової політики підприємства. 3. Узагальнення складових елементів розпорядчого документа з облікової політики підприємства в єдиний документ

Інформаційні джерела

1. Облікова політика підприємства: навч.-метод. посібник / В. А. Кулик, Ю. О. Ночовна. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 171 с. + Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.
2. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І. Фінансовий облік: підручник. Вінниця: ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.
3. Кондратюк, В. В., Малюга, Н. М. Облікова політика: теорія, методологія та організація. Київ: Видавництво ЖДТУ. 2023. 437с.
4. Кругла , М. (2024). Зміни в обліковій політиці та в облікових оцінках. Економіка та суспільство, (62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-135>
5. Кужельний М.В., Левицька С. О. Організація обліку: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2019.

6. Ловінська, Л. Г., Губачова, О. М. Облікова політика підприємства в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS). Київ: НАСОА. 2021. 248с.
7. Любимов М.О. Напрями розвитку організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах / М.О. Любимов, А.І. Мілька// Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / [відповід. за вип. : проф. Семак Б. Б.]. - Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2022. - 528 с. - С. 138-139. <http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdzily/Naukovo_Doslidna_Chastyna/Docs/Materiali_mizhnarodni_oji_konferenciji_LTEU_-_2022.pdf>
8. Любимов М.О., Педченко Н.С., Артюх-Пасюта О.В, Мілька А.І., Прохар Н.В. Розвиток організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2022. № 2(106). С. 42-47
9. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod_uchet_polit.aspx.
10. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору: наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11
11. Облікова політика підприємства: дистанційний курс для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / В. А. Кулик. – [Електронний ресурс]. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – Режим доступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/izdo/course/view.php?id=665>.
12. Облікова політика підприємства: навч. посібник / Ю. А. Верига, В. А. Кулик, Ю. О. Ночовна, С. Ю. Іванюк. – К.: Центр учб. л-ри, 2015. – 312 с.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ligazakon.net>.
15. Про облікову політику підприємства: Лист Міністерства фінансів України від 21.12.05 р. № 31-34000-10-5/27793 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=58984&cat_id=34931.
16. Ромашко О.М, Король С.Я (2023) Облікова політика організації: принципи формування та основні аспекти. Ефективна економіка №10 (2023). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.10.24>
17. Савчук, В. А., Бондаренко, І. В. Облікова політика підприємства та її вплив на податкове планування. Львів: ЛНУ ім. І. Франка. 2022. 197с.
18. Сопко, В. В. Облікова політика підприємства: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2022. 348с.
19. Ткаченко, Н. М. Облікова політика підприємств: сучасні підходи та регулювання. Київ: Алерта. 2022. 347с.
20. Шевчук, В. О., Мних, Є. В. Облікова політика підприємства: теорія та практика. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 234с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>
- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>
- Політика щодо відвідування. Навчання відбувається в режимі он-лайн за допомогою дистанційних технологій.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

- Кодекс честі студента (https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf).
- Положення про академічну доброчесність» (https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf).
- Положення про запобігання випадків академічного плагіату (<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannuyupadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>)
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

- Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти (https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf).
- Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf).
- Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти *посилання*; (<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>).

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

- Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій (<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>)
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf)
- Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (<http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>).

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

- Психологічна служба: (<http://puet.edu.ua/uk/psihologichna-pidtrimka-v-puet>).
- Уповноважений з прав студентів ПУЕТ (<http://puet.edu.ua/uk/studentskiy-ombudsmen>)
- Уповноважений з прав корупції (<http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>).
- **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/uk/bezpeka-zhittiediyalnosti>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання та підсумкове тестування

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): виконання навчальних завдань (32 бали); завдання самостійної роботи (8 бали); поточна модульна робота (15 балів)	55
Модуль 2 (теми 5-6): виконання навчальних завдань (24 бали); завдання самостійної роботи (6 бали); поточна модульна робота (15 балів)	45
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни